

Sygnatura akt I C 1349/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 05-11-2019 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Katarzyna Porada-Łaska

Protokolant: sekretarz sądowy Sylwia Marek

po rozpoznaniu w dniu 05-11-2019 r. w Kaliszu na rozprawie

spraw:

z powództwa M. C.

przeciwko Z. W.

roszczenia o zachowek

I. zasądza od pozwanej Z. W. na rzecz powódki M. C. kwotę 16.416,66 zł (szesnaście tysięcy czterysta szesnaście złotych 66/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10.05.2017 r. do dnia zapłaty - tytułem zachowku po S. C. (1) zmarłym 31.03.2015 r.,

II. umarza postępowanie w pozostałym zakresie,

III. nie obciąża stron kosztami procesu,

IV. przyznaje radcy prawnemu M. W. (1) od Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Kaliszu kwotę 2.400,00 zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce M. C. z urzędu,

V. przyznaje adwokatowi M. W. (2) od Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Kaliszu kwotę 2.400,00 zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu,

VI. oddała wniosek pozwanej o rozłożenie na raty świadczenia zasądzonego w punkcie I. wyroku,

VII. nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności;

z powództwa A. C.

przeciwko Z. W.

roszczenia o zachowek

I. zasądza od pozwanej Z. W. na rzecz powódki A. C. kwotę 16.416,66 zł (szesnaście tysięcy czterysta szesnaście złotych 66/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10.05.2017 r. do dnia zapłaty - tytułem zachowku po S. C. (1) zmarłym 31.03.2015 r.,

II. umarza postępowanie w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki A. C. 4.617,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. nie obciąża pozwanej kosztami procesu w pozostałym zakresie,

V. przyznaje adwokatowi M. W. (2) od Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Kaliszu kwotę 2.400,00 zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu,

VI. oddała wniosek pozwanej o rozłożenie na raty świadczenia zasądzonego w punkcie I. wyroku,

VII. nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Sędzia Katarzyna Porada - Łaska

Sygn. akt I C 1349/17

UZASADNIENIE

W dniu 4.05.2017 r. M. C. wystąpiła z powództwem, sprecyzowanym w piśmie z 28.06.2017 r. (k. 56 – 58), przeciwko Z. W. o zapłatę kwoty 23.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10.05.2017 r. do dnia zapłaty.

Powyższa sprawa została zarejestrowana pod sygn. I C 1349/17.

W dniu 23.10.2018 r. A. C. wystąpiła z powództwem przeciwko Z. W. o zapłatę kwoty 20.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10.05.2017 r. do dnia zapłaty.

Sprawa ta została zarejestrowana pod sygn. I C 4046/18.

W uzasadnieniu obu powództw podniesiono, iż przedmiotowe należności dochodzone są tytułem zachowku po ojcu powódek S. C. (1), który powołał do dziedziczenia na podstawie testamentów własnoręcznych swoją partnerkę życiową Z. W..

Postanowieniem z 1.02.2019 r. połączono sprawę I C 4046/18 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą I C 1349/17 oraz orzeczono, iż obie sprawy będą prowadzone pod sygn. I C 1349/17.

Powódka M. C. została zwolniona od kosztów sądowych i ustanowiono dla niej adwokata z urzędu – w osobie r.pr. M. W. (1).

Powódka A. C. była reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru – także przez r.pr. M. W. (1).

Ostatecznie pełnomocnik powódek wnosił o zasądzenie na rzecz każdej z nich kwot po 16.416,66 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10.05.2017 r. do dnia zapłaty, cofając powództwa ze zrzeczeniem się roszczeń w pozostałym zakresie.

Pozwana została zwolniona od kosztów sądowych oraz ustanowiono dla niej adwokata z urzędu – w osobie adw. M. W. (2).

Pełnomocnik pozwanej w ostatecznym stanowisku uznał oba powództwa do wysokości po 16.416,66 zł na rzecz każdej z powódek.

Pełnomocnik pozwanej wnosił o rozłożenie na raty dochodzonych świadczeń na okres 3 i 1/2 roku (m.in. protokół rozprawy z 5.11.2019 r. k. 202v).

Sąd ustalił, co następuje:

Spadkodawca S. C. (1) zmarł 31.03.2015 r. Pozostawił testament własnoręczny, w którym do całości spadku powołał swoją partnerkę życiową - pozwaną Z. W.. Prawomocnym postanowieniem z 19.04.2017 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie I Ns 857/15 stwierdził, że spadek po w.w. S. C. w całości nabyła pozwana Z. W..

S. C. (1) na chwilę śmierci nie pozostawał w związku małżeńskim. Miał troje dzieci – powódki: A. C. i M. C. oraz T. C..

W skład spadku po S. C. (1) wchodzi: lokal mieszkalny nr (...) położony w budynku przy ul. (...) w K. posiadający urzędową księgę wieczystą (...) o wartości (wg stanu na dzień 31.03.2015 r. i cen aktualnych) 96.000 zł oraz środki zgromadzone na rachunku bankowym w wysokości 2.500 zł.

Obie powódki wezwały pozwaną do zapłaty zachowku należnego jej po zmarłym ojcu S. C. (1).

(okoliczności niesporne)

Pozwana Z. W. jest emerytką, ma 77 lat.

Pobiera świadczenie emerytalne oraz zasiłek pielęgnacyjny w łącznej wysokości 1.888 zł.

Powódka jest właścicielką mieszkania wchodzącego w skład masy spadkowej tj. lokalu nr (...) położony w budynku przy ul. (...) o powierzchni ok. 35 m.kw. oraz lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) o powierzchni ok. 40 m.kw.

Drugi z powyższych lokali pozwana nabyła od Miasta K. w 2015 roku za kwotę 10.000 zł, korzystając z preferencyjnych zasad zakupu. Powódka lokal ten może sprzedać najwcześniej ok. kwietnia 2020 roku. W innym razie zmuszona będzie zwrócić Miastu K. uzyskaną bonifikatę.

Pozwana ma zobowiązania z tytułu umowy kredytowej z 3.07.2018 r. Na bieżąco spłaca raty w wysokości około 240 zł miesięcznie. Ostatnia rata wg harmonogramu ma nastąpić w lipcu 2020 r.

Pozwana wiedziała o treści testamentu od 2013 roku, wtedy bowiem jej partner S. C. (1) poddał się zabiegowi operacyjnemu i przed tym zabiegiem poinformował pozwaną o treści testamentu.

Po śmierci S. C. (1), która miała miejsce w marcu 2015 r., pozwana zapoznawała się ze swoją sytuacją prawną co do konieczności zapłaty zachowku wobec dzieci zmarłego.

Pozwana jest osobą schorowaną, oczekuje na zbieg operacyjny zastawki serca.

Jej miesięczne wydatki kształtują się następująco:

- rata kredytu ok. 240 zł (ostatnia spłata wg harmonogramu ma nastąpić w lipcu 2020 r.)
- opłaty za mieszkanie przy ul. (...) ok. 350 zł
- opłaty za mieszkanie przy ul. (...) ok. 250 zł
- opłaty za wodę, śmieci, energię elektryczną i gaz ok. 300 zł
- opłaty za usługi multimedialne ok. 40 zł
- opłaty z tytułu ubezpieczenia ok. 35 zł
- opłata za korzystanie z działki rekreacyjnej ok. 50 zł (płatna rocznie ok. 500 zł)
- wydatki na lekarstwa ok. 300 zł
- opłaty abonamentowe za telefon ok. 40 zł.

Łącznie koszty te (bez wydatków na wyżywienie i inne niezbędne środki) wynoszą około 1.605 zł, przy łącznych dochodach w wysokości 1.888 zł.

Pozwanej „ledwo starcza na życie”. Pomagają jej dzieci.

Pozwana ma jeszcze zobowiązanie z tytułu podatku od spadku - za lokal będący elementem masy spadkowej w wysokości 11.786 zł

(umowa kredytu z 3.07.2018 r. k. 109, 112, harmonogram spłat k. 113 -114, decyzja I US k. 117 – 120, zeznania pozwanej Z. W. k. 201 v – 202 v)

Powódka A. C. nie ma żadnych nieruchomości ani ograniczonych praw rzeczowych, w szczególności nie ma swojego mieszkania; nie posiada oszczędności. Pracuje w Holandii, gdzie mieszka w najętym lokalu; zarabia miesięcznie ok. 1,600 euro, a po pokryciu kosztów utrzymania, nie ma już żadnych środków. Ma na utrzymaniu uczące się dziecko w wieku 19 lat.

(zeznania powódki A. C. k. 201 v)

Powódka M. C. pracuje jedynie dorywczo i zarabia ok. 500 zł miesięcznie. Ma na utrzymaniu dziecko w wieku 11 lat, na które uzyskuje alimenty w kwocie 500 zł miesięcznie. Mieszka u swojej matki, nie ma żadnych nieruchomości, w szczególności lokalu mieszkalnego; nie posiada oszczędności; nie ma samochodu.

(zeznania powódki M. C. k. 201 v)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przytoczonych wyżej dowodów, których prawdziwość i wiarygodność nie budzi wątpliwości. Żadna ze stron nie kwestionowała opinii biegłego sądowego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Instytucję zachowku statuuje art. 991 § 1 k.c. Zgodnie z jego dyspozycją zstępny, małżonkom oraz rodzicom spadkodawcy, którzy byliby powołani do spadku z ustawy, należą się, jeżeli uprawniony jest trwale niezdolny do pracy albo jeżeli zstępny uprawniony jest małoletni – dwie trzecie wartości udziału spadkowego, który by mu przypadł przy dziedziczeniu ustawowym, w innych zaś wypadkach – połowa wartości tego udziału. W myśl § 2 tego przepisu, jeżeli uprawniony nie otrzymał należnego mu zachowku bądź w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny, bądź w postaci powołania do spadku, bądź w postaci zapisu, przysługuje mu przeciwko spadkobiercy roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo do jego uzupełnienia.

W niniejszej sprawie sporem objęty był wyłącznie sposób i termin zapłaty zachowku przez pozwaną.

Wszystkie pozostałe okoliczności były niesporne.

Wobec tego należy jedynie podać, iż w przypadku dziedziczenia ustawowego udział przysługujący powódkom wynosiłby po 1/3. Zatem zachówek im należny to: $1/3 \times 1/2 \times 98.500 \text{ zł}$ czyli 16.416,66 zł.

Odpowiedzialność pozwanej za roszczenia o zachówek wynika z faktu, iż odziedziczyła ona w całości majątek po S. C. (1) na postawie testamentu, co znalazło potwierdzenie w prawomocnym postanowieniu wydanym przez Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie I Ns 857/15.

W niniejszej sprawie nie zachodziły podstawy do rozłożenia zasądzonej kwoty na raty.

W świetle bowiem art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie.

Powołany przepis wyraża szczególną regułę wyrokowania, dotyczącą przedmiotu orzekania, dającą sądowi możliwość uwzględnienia także interesów pozwanego. Ma on charakter materialnoprawny, ponieważ modyfikuje treść łączącego

strony stosunku cywilnoprawnego, w odniesieniu do sposobu i terminu spełnienia świadczenia przez pozwanego i w tym zakresie jest konstytutywny (wyr. SN z 3.4.2014 r., V CSK 302/13, L.), do czego sprowadza się istota tzw. moratorium sędziowskiego.

Powyższe rozstrzygnięcie może jednak zastosować jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych i wyjątkowych, które zachodzą wówczas, kiedy natychmiastowe wykonanie wyroku byłoby rażąco sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, np. ze względu na stan majątkowy, zdrowotny, rodzinny.

Rzeczą strony pozwanej jest wykazanie istnienia tych wypadków.

Rozstrzygając w przedmiocie wniosku o rozłożenie na raty zasądzzonego świadczenia, nie można jednak pomijać sytuacji samej strony powodowej. Jej interes również powinien być bowiem brany pod uwagę przy rozkładaniu zasądzzonego świadczenia na raty.

Przepis art. 320 k.p.c. określa bowiem szczególną regułę wyrokowania, dotyczącą przedmiotu orzekania, dającą sądowi możliwość uwzględnienia także interesów pozwanego, w zakresie czasu wykonania wyroku, a interesów powoda przez uniknięcie bezskutecznej egzekucji.

Przewidziane w art. 320 k.p.c. rozłożenie świadczenia na raty służyć ma, co oczywiste, przede wszystkim dłużnikowi; musi jednak dawać jednocześnie wierzycielowi szanse zaspokojenia swoich roszczeń.

By taki cel osiągnąć, dłużnik musi mieć realną możliwość spełniania świadczenia w formie ratalnej, w przeciwnym razie bowiem ani on sam nie odczuje ulgi, ani wierzyciel nie zostanie należycie zaspokojony, a wszystko zakończy się i tak postępowaniem egzekucyjnym. Nadto dłużnik powinien wykazać, iż jest w stanie wypełnić swój obowiązek w terminie i w sposób zawarty w jego wniosku (por. I ACa 186/17 - wyrok SA Katowice z dnia 13-07-2017 i I ACa 923/16 – wyrok SA w Szczecinie).

Rozłożenie na raty jest racjonalne wówczas, gdy dłużnik wykaże, że dysponuje środkami umożliwiającymi wykonanie zmodyfikowanego obowiązku. Jeżeli zaś okoliczności sprawy nie wskazują na istnienie po stronie dłużnika woli spłaty zadłużenia, a jedynie chęć odłożenia w czasie konieczności uregulowania zobowiązań, uznać należy, iż nie zachodzą przesłanki z art. 320 k.p.c. (por. wyrok SA w Krakowie z 27.04.2016 r., I ACa 72/16).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż pozwana przede wszystkim nie wykazała, że jest rzeczywiście w stanie spłacać raty w zaproponowanej przez siebie wysokości.

Pozwana wniosła o rozłożenie na raty dwóch kwot po 16.416,66 zł, tj. łącznie 32.833,32 zł na okres 3 i pół roku tj. na 42 miesięczne raty, czyli po ok. 390 zł miesięcznie na rzecz każdej z powódek, tj. w łącznej kwocie po 781,74 zł miesięcznie.

Skoro jedynym świadczeniem uzyskiwanym przez pozwaną jest emerytura i zasiłek pielęgnacyjny w łącznej wysokości 1.888 zł, a wszystkie koszty wydatkowane przez pozwaną (bez kosztów na wyżywienie i inne niezbędne środki np. higieny) wynoszą około 1.605 zł, to jest absolutnie oczywiste, że pozwana po prostu nie jest w stanie spłacać zasądzzonego świadczenia ani w ratach przez nią deklarowanych - ani w jakichkolwiek innych – uwzględniających słuszny interes powódek. I to także przy przyjęciu, że pozwana spłaci kredyt zgodnie z harmonogramem, czy też doprowadzi do rozłożenia na raty zobowiązań podatkowych w związku z odziedziczeniem przedmiotowej masy spadkowej.

Należy podkreślić, że pozwana od 2013 roku wiedziała, że będzie dziedziczyć spadek po S. C. (1). Pomimo tego zaciągnęła kredyt w 2018 roku, zaś w 2015 roku kupiła mieszkanie od Miasta K..

Niezajomość prawa szkodzi, jednakże już po śmierci spadkodawcy w 2015 roku powódka – jak zeznała – ”czytała sobie o zachowku”.

Wobec tego podejmowane przez nią decyzje w zakresie wydatkowania środków (na zakup drugiego mieszkania – 2015 rok, czy też na koszty związane z zaciągnięciem kredytu – 2018 rok), należy uznać jako lekceważące - w świetle znanych pozwanej przysługujących zobowiązań wobec ustawowych następców prawnych S. C. (1).

Pozwana obecnie po prostu nie ma realnej możliwości spłaty rat, ani w wysokości, która jest zgodna z jej wnioskiem, ani w jakiegokolwiek innej – lecz takiej, która byłaby zgodna z interesem powódek i to w sprawie szczególnej – o zachówek po ojcu.

W tym miejscu należy powrócić do przytaczanego powyżej obowiązku Sądu brania pod uwagę usprawiedliwionego interesu wierzycieli. Powódki są córkami spadkodawcy, obie są w trudnej sytuacji ekonomicznej, żadna z nich nie ma nawet własnego mieszkania.

Z jednej strony nie jest rzeczą Sądu w przedmiotowej sprawie ocenianie postawy dłużnika, jednakże w wypadku jego wniosku o zapłatę zaległości w ratach, takiej oceny Sąd unikać nie może, bo jest ona elementem weryfikacji przesłanek z art. 320 k.p.c. Wobec tego stwierdzić należy, że pozwana wykazała się małą odpowiedzialnością. Nie tylko nie uprawdopodobniła, że może raty spłacać, ale nawet nie zaproponowała źródła do pozyskania środków na ich spłatę, nie wspominając już o daniu „rękojmi” spłaty rat, poprzez wpłacanie jakichkolwiek kwot chociażby w trakcie trwania procesu sądowego (co najmniej od kwietnia 2019 r., kiedy to miała możliwość zapoznania się z opinią biegłego sądowego, który oszacował wartość masy spadkowej – czego pozwana nie kwestionowała).

Powyższe okoliczności, i to w sposób nie budzący wątpliwości, spowodowały oddalenie wniosku pozwanej o rozłożenie na raty zasądzzonego świadczenia.

W tym miejscu należy podkreślić jeszcze, że odroczenie terminu płatności zasądzonej kwoty może nastąpić z ustawy (na przykład co do spłat lub dopłat), natomiast inne świadczenie pieniężne może być rozłożone na raty na podstawie art. 320 k.p.c., jeżeli zaistnieje szczególnie uzasadniony wypadek.

Wykładnia literalna normy prawnej art. 320 k.p.c. odnosi się - w zakresie możliwości odroczenia terminu - jedynie do spraw o wydanie nieruchomości lub opróżnienia pomieszczenia.

W toku postępowania (w szczególności podczas ostatniego terminu rozprawy w dniu 5.11.2019 r.) Przewodnicząca próbowała doprowadzić strony do pojednania proponując w ramach ugody stron odroczenie terminu płatności świadczenia należnego powódkom. Jest oczywiste, że mocą ugody strony mogą w taki właśnie sposób uregulować swoją sytuację prawną. Jednakże pozwana, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie wyrażała zgody na odroczenie terminu płatności swoich zobowiązań do końca maja 2020 roku, na co zgadzały się powódki.

Termin: maj 2020 roku jako termin spłaty zobowiązań był – w ocenie Sądu – terminem możliwym do dochowania przez pozwaną albowiem w kwietniu 2020 roku pozwana ma możliwość sprzedania jednego ze swoich lokali – bez straty w postaci uzyskanej bonifikaty.

Pozwana twierdziła jednak, że może „nie zdążyć” ze sprzedażą lokalu przez jeden miesiąc; ponadto ma w planie najpierw spłacić zobowiązania podatkowe, a dopiero później zaspokoić roszczenia powódek.

Taka argumentacja stawia pozwaną w złym świetle z punktu widzenia przesłanek stosowania art. 320 k.p.c. Pozwana nie dostrzega uzasadnionych interesów powódek co do czasu otrzymania należnego im po ojcu zachowku. Nadto twierdzenia pozwanej są nieprzekonywujące i poniekąd nielogiczne. Przecież pozwana na długo przed upływem terminu do sprzedaży mieszkania, mogłaby zaoferować lokal do sprzedaży, przeprowadzić negocjacje z ewentualnymi nabywcami i „odczekać” z samą umową sprzedaży do takiego terminu, żeby nie stracić uzyskanej bonifikaty. Wystarczy jeszcze dodać, że pozwana ma dwoje dzieci w sile wieku oraz wnuka. Mogłaby liczyć na ich pomoc w przeprowadzeniu takiej „operacji” i ostatecznie dokonać transakcji bez jakiegokolwiek zbędnego uszczerbku w swoich finansach.

Powyższe fakty dodatkowo utwierdziły Sąd w przekonaniu, że rozłożenie świadczenia na raty byłoby absolutnie nieuzasadnione i niezwykle krzywdzące dla powódek.

O odsetkach orzeczono po myśli art. 481 k.c. Wymagalność roszczenia o zachówek następuje po wezwaniu dłużnika do zapłaty (por. m.in. wyroki SN w sprawach II CSK 403/12 i V CSK 209/13).

W związku z powyższym orzeczono na podstawie art. 922 § 3, 991 k.c. w zw. z art. 931 k.c. oraz art. 320 k.p.c.

Umorzenie postępowania, na skutek cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczeń, nastąpiło po myśli art. 355 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c.

Podkreślić należy, iż w przedmiotowej sprawie określenie należnej sumy zależało od obrachunku – a konkretnie wyników oszacowania masy spadkowej. Jak się okazało po sporządzeniu opinii sądowej, żądania powódek nie były wygórowane. Strona powodowa natychmiast po otrzymaniu opinii biegłego sądowego po pierwsze nie kwestionowała wniosków opinii, zaś - po drugie: natychmiast cofnęła pozew w zakresie nieudowodnionym treścią opinii.

Powódka M. C. nie poniosła żadnych kosztów, zaś A. C. wydatkowała: 3.617 zł tytułem wynagrodzenia na rzecz radcy prawnego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa oraz opłatę sądową od pozwu w kwocie 1.000 zł.

Z uwagi na trudną sytuację finansową stron, po myśli art. 102 k.p.c., nie obciążono ich kosztami procesu w pozostałym zakresie tj. poza p. III wyroku w sprawie z powództwa A. C.. Zaznaczyć trzeba, iż pomimo tego, że pełnomocnik pozwanej nie żądał nieobciążania pozwanej kosztami procesu, względy słuszności wynikające z sytuacji ekonomicznej i życiowej powódki A. C. (szczegółowo opisane w stanie faktycznym uzasadnienia) sprzeciwiają się przerzuceniem na nią wydatków poniesionych w toku niniejszego procesu.

Wyrokowi nadano rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie należności głównej, na skutek uznania powództw (art. 333 k.p.c.). Należy zaznaczyć, iż uznanie to nie było sprzeczne z prawem, zasadami współzycia społecznego ani nie zmierzało do obejścia prawa.

W tym miejscu należy dodać, iż Sąd obligatoryjnie, z urzędu nadaje rygor natychmiastowej wykonalności wyrokowi wydanemu na skutek uznania roszczenia przez pozwanego i w takiej sytuacji nie dokonuje oceny zasadności nadania tego rygoru od kondycji finansowej pozwanego (por. orzeczenie w sprawie VI ACa Sądu Apelacyjnego w Warszawie 425/16).

Przy czym zaznaczenia wymaga, iż postanowieniem z 22.11.2019 r. sprostowano oczywistą niedokładność wyroku w powyższym zakresie.

sędzia Katarzyna Porada - Łaska